

Bättre arbetstidsregler och mer individuella lösningar i arbetstidspolicy

Mindre nattarbete och mer deltid krav från Sylf

Alla ska inte arbeta på samma sätt. Det slås fast i Sylfs nya arbetstidspolicy Nya tider – nya sätt. Genom den ska Sylf verka för stora förändringar beträffande läkares arbetstid. Till exempel bör inget nattarbete förekomma.

II Läkares arbetsmiljö blir, enligt Sveriges yngre läkares förening (Sylf), alltmer oacceptabel.

Sylf anser att arbetstidsregler i lagar, avtal och direktiv idag är otillräckliga. Vad som är norm på övriga arbetsmarknaden gäller inte läkare, och lokala läkaravtal fokuserar snarare på ersättningsnivåer än på arbetsmiljöaspekter. Ett ständigt högt produktionstryck, otidsligenliga organisationsformer och arbets-sätt samt en utbredd »ställa-upp-kultur« inom läkarkåren påverkar också arbetsvillkoren negativt.

Dessutom poängterar Sylf att läkar-nas arbetstider inte är av betydelse enbart för kåren utan också för patienterna som riskerar att råka ut för trötta dokto-rer som kan göra fel. Sylf ska därför ar-beta för att samma regler och lagar ska gälla läkare som andra arbetstagare.

Maximalt 13 timmars pass

Arbetspass ska normalt vara maximalt 13 timmar långa, och man ska ha rätt att gå hem morgonen efter journatt. Jourar-betet ska också organiseras så att det möjliggör raster och pauser enligt Ar-betstidslagen. Gravidas rätt till jourbe-frielse under hela graviditeten lyfts ock-så fram (se notisen bredvid).

»Låt gravida slippa jour«

Gravida ska slippa jourtjänstgöring om de vill, och det ska gälla under hela graviditeten.

II Inför Sylfs fullmäktigemöte har lo-kalavdelningen Östra Skåne motionerat om att Sylf ska verka för den saken.

Lena Wickström, ordförande i Sylf Östra Skåne, känner inte till om detta är ett stort problem men säger att det är vik-tigt. Bakgrunden är att en gravid medlem väckte frågan.

– Det var väl inget problem då, men

Policyn behand-lar även vad man kallar individuell ar-betstid.

I policyn nämns bland annat medi-cinkliniken i Ljung-by (LT nr 44/2001). Där uppnåddes hö-gre produktivitet ge-nom en modell med glesare jourer. Även vårdcentralen Eden i Malmö nämns (se artikeln intill), där man infört fyrada-gars-vecka för läkar-na.

Nya sätt

Båda är enligt Sylf exempel på nya sätt att organisera ar-betstid, något som Sylf tror är en väg till motivation och ar-betsglädje under hela läkarkarriären och dessutom leder till högre vårdkvalitet.

Att bättre kunna styra sjukvårdspro-duktionen och patientströmmarna till de sjukvårdsnivåer och de tider som är mest rationella är enligt Sylf en av de vikti-gaste uppgifterna framöver. Sylf skriver också att det är centralt att få bort i stort sett allt nattarbete.

Dessutom måste möjligheten att ar-beta deltid stärkas även för läkare utan små barn. Arbetstiden bör generellt bli mer individuellt anpassad, till exempel

Nya generationer läkare kommer inte att acceptera dagens arbetsvillkor. Det är därför nödvändigt med nya sätt att organisera sjukvården och läkarnas arbetstid. Så resonerar Sylf i sin nya arbetstidspolicy.

genom att i större utsträckning tillåta ar-bete hemifrån.

Med sin nya policy vill Sylf motver-ka läkares ohälsa, förmå läkare att inte söka sig bort från patientarbete och mot-verka motvilja till förändring. Under Sylfs fullmäktigemöte kommer delta-garna få möjlighet att reflektera och ut-byta erfarenheter utifrån policyn, som föreningen framöver ska arbeta utifrån.

Sara Hedbäck

sara.hedback@lakartidningen.se

hon oroade sig för att det skulle kunna bli.

Kan slippa nu i vissa fall

Enligt dagens läkaravtal kan gravida lä-kare, på egen begäran, befrias från jour-arbete på kvällar, nätter samt lördagar, söndagar och helgdagar de sista sextio dagarna i graviditeten.

– Jag själv är ST-läkare i obstetrik och gynekologi. Jag träffar många gravi-da kvinnor och sjukskriver en del, så jag hade lätt att sätta mig in i att många är

väldigt trötta långt tidigare i gravidite-ten, säger Lena Wickström.

Östra Skåne har fått gehör för sin mo-tion från Sylfs styrelse, som föreslår bi-fall från fullmäktige. Sylfs styrelse hål-ler med motionären om att nuvarande avtalstext är tandlös och inte tvingande för arbetsgivaren. Sylf har också i sin nya arbetstidspolicy argumenterat för en ändring som innebär att gravida skall ha rätt till jourbefrielse kvällar, nätter och helger under hela graviditeten på egen begäran. (LT)